

Entered as second-class matter Sept. 22, 1915 at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

Tel. So. Boston 620

VOL. IV, No. 84 (564).

UTARNINKAS, LIEPOS 22 D., 1919.

Kaina 3 centai.

DARBININKAS

PRENUMERATOS KAINA:

Tris kartus savaitėje ... \$3.00
Bostone ir apilinkėje ... 4.00
Užrubežyje metams ... 4.25
"DARBININKAS,"
242 Broadway, So. Boston, Mass.

Kaip protas, taip ir patyrimas neleidžia mums tikėtis, kad tautos dora bujotų ten, kur tikybiniai principai atmesti.
— Washington

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on July 12, 1918.

Pašaukė Lietuvon.

ROMANAS VYKS LIETUVON.

Jonas E. Karosas iš Kauno kablegramavo, kad užvedant su Lietuva prekybą ant didelės skalės, būtina reikalingas biznio dalykų žinovas ir ekspertas. Pareikalavo, kad Jonas J. Romanas, Lietuvos Prekybos Bendrovės vedėjas, tuoj atvyktų Lietuvon uždėti pamatus kuoplačiausiai ir kuopasekingiausiai prekybai ir sudaryti plenus ir būdus kuriais Amerikos lietuviai galėtų kuoprankiausiai šelpti saviškius Lietuvoje.

Todel Jonas J. Romanas be jokio atidėlio tuoj vyks Lietuvon. Ten bus tik labai trumpą laiką. Viską ten užriktavęs, gal kartu su Karosu kuogreičiausia grįš Amerikon ir

darys čia užsakymus visokių Lietuvai reikalingų prekių ir reikmenų.

JONAS J. ROMANAS, kurs šaukiamas Lietuvon, netrukus ten vyks.

SERZANTÁS V. VASKAS, kurs išvažiuoja Lietuvon, siunčiamas Lietuvos Prekybos Bendrovės. Ten jis lankys parapijas, į kurias Amerikos lietuviai yra užsakę maisto. Laikys prakalbas ir išdalinės maisto siuntinius.

NEVARŽO PIRKLYBOS SU LIETUVA.

Liepos 19 d. Suv. Valstijų valdžia paskelbdino, kad tarp Suv. Valstijų ir Jugo-Slavijos, Čeko-Slovakijos, Finlandijos, Latvijos, Lietuvos, Estonijos ir Lenkijos atsidaro liuosas kelias prekybai. Nereikia laisnio del kiekvieno skyriom. Su Vengrija ir bolševikų valdoma Rusija liuosos prekybos nėra.

NEPATVIRTYS TAIKOS SUTARTIES.

Suv. Valstijų 35 senatoriai paskelbė, jog balsuos prieš patvirtinimą taikos sutarties. Be senato patvirtinimo sutartis negali ineiti galėn. Priešingieji senatoriai nepritaria Tautų Lygos konstitucijos ketletui punktu.

NETRUKUS SUGRĮŠ.

Herbert C. Hoover, vriausisys administratorius maitinimo badaujančių Europoj, sugrįš Amerikon, kaip ten javai bus suvalyti. Šelpimo darbą Europoj Amerika tęs ir toliau. Aprokuota, kad Amerikos maitinimo komisijos išgelbėjo Europoj apie 2.000.000 vaikų.

GAISRAS KALĖJIME.

Leavenworth, Ken. Federaliame kalėjime buvo ištikęs gaisras. Liepsnos platinosi greit ir buvo bijomasi, kad nesudegtų visas kalėjimas. Bet pavyko užgesinti. Kalinių jame yra apie 2.000. Kaip kalėjimo perdėtiniai sako, tai buvo padegimas.

TAIKOS PARODA.

Liepos 19 d. Londone buvo surengta ddelė taikos paroda. Maršavo 19.000 kareivių įvairių tautų, kariavusių prieš vokiečius. Tautos buvo sustatytos. alfabetiškoji tvarkoj. Todel Amerkos kareiviai maršavo visų priešakpje.

UŽ RŪKYMĄ.

New Yorke buvo pastatyta prieš teisėją Mary Bernhardt. Ji buvo kaltinama, kad lovog gulėdama rūkė ir buvo pastatytas pavojun kūdikį, kurs gulėjo čia pat lopšyje.

Ką Daryti?

Be pranešimų, be aiškinių kiekvienas iš Amerikos lietuvių žino ir supranta, kad Lietuvoje vargas, badas, ligos, skurdas. Bet iš įvairių šaltinių atėjo pranešimų, kurie pakelia tarsi nūdangą nuo Lietuvos vargų, tarsi atfaišioja baises Lietuvos žaidas ir vaizdziai mums parodo Lietuvos žmonių baisy padėjimą.

Dar atsiminkime, jog lietuvių tauta, būdama taip nuvarginta, turi kurti valstybę ir gintis nuo neprietelių. Ar mes Amerikos lietuviai į Lietuvos kančias ir kovą žiūrėsime, kaip į tragedijos vaidinimą salėj? Ne.

Ką mes galime ir ką privalome dabar daryti? Visi, o visi turime įsikinkyti darban del Lietuvos. Vyrai, moterys, vaikai, draugijos, kuopos, sąjungos, chorai turi užsibrėžti sau nuolatinio darbo del Lietuvos.

Ar-gi nepasimokinome darbo nuo Amerikos valdžios ir Amerikos visuomenės? Prisiminkime biskutį.

Kaip tik Amerika stoji pasaulinė karė, tai visos valdžios ir visuomenės jėgos buvo pakreiptos ton pusėn, kad pri gelbėjus kuogreičiausia laimėti karę. Visi ofisai, visos dirbtuvės, visokios organizacijos, visi veikėjai darė ir kalbėjo del greito laimėjimo karės ir kad ją laimėti su mažiausia žmogiškų aukų ir kančių. Amunicijos, ginklų, maisto, ligonių reikmenų buvo prigaminta aibių aibės. Todel buvo taip, kad vokiečių šovė kartą, o amerikonas dešimt kartų. Vokiečių kaizerio valdžia greit išvydo nepergalimą Dėdės Samo galybę ir sušuko: "Gana!"

Greitai, su maži aukų ir kančių, karė pasibaigė delto, kad su neapsakomu užsidegimu ir smarkumu Suv. Valstijų piliečiai griebėsi darbo. Susiklausymas buvo kuogeriausias. Valdžiai bereikėjo žmonėms mirktelei ir žmonės pildė patarimą arba nurodymą. Amerikos laikraščiai be jokios prievaratos, be jokios eenuzūros apsiėmė nerašyti to, iš ko priešminikas būt galėjęs pasinaudoti, kas žmonių ūpą būt galėjęs puldyti ir visuose valdžios darbuose laikraščiai davė savo paramą. Pavyzdžiui valdžia pamatė, kad gazolino gali pritrūkti. Patarė nevažinėti automobiliais šventadieniais. Po visą plačią Ameriką tas patarimas mielai buvo visuomenės sutiktas ir pildomas.

Ar-gi mes iš tų ir daug kitų dalykų nepasimokinome? Tai-gi ir mes kuosmarkiausia pulkime gydyti Lietuvos žaidas, gelbėti nuo ligų ir bado Lietuvos vaikelius ir pavargėjus žmonelius; skubėkime aprūpinti reikmenomis Lietuvos kareivius, kurie kraują lieja, gina Lietuvos žemę ir didį vargą neša del savo gimtinės.

Jūs vyrai, kurie tarnavote Dėdės Samo armijoje, patyrėte kareivystės vargus ir karės baisenybes, atsiminkite Lietuvos kariuomenę. Atsiminkite, jog tarnavote turtingiausios šalies armijoje. Iš to suprasite kokiame padėjime yra biednos Lietuvos kareiviai. Todel būdinkite Amerikos lietuvių visuomenę, kad ji skubėtų palengvinti Lietuvos kariuomenės kartų gyvenimą.

Netrukus ateis žiema. Ką mes turime surinkę ir sudėję, kad apsaugoti Lietuvos rubežių gynėjus ir Lietuvos pavargėjus nuo speigų ir nepagadų? Teuždiegi prie darbo kiekvieną šis vaizdelis, atveriantis Lietuvos žaidas:

PONIOS TURČINAVIČIENĖS PASAKOJIMAI.

"Lietuvoje siaučia ligos: karštinės, tymai, rauplės, cholera ir kitos. Gydyklų nėra. Už šankstelį ricino aliejaus mokėta 13 vokiškų markių. Nebūta skiepijimo nuo rauplių. Susirgus p. Turėnavičienės kelionės draugei Miss Benton, per Amerikos Komisijas Paryžiuje ir Berlyne gauta skiepijimo ant 100.000 žmonių. Visi Lietuvos ligonbūčiai rasta apverktiname stovyj. Vokiečių viskas išvežta, išgrobta.

"Vokiečiai viską išvežė iš Moterų Draugijos mergaičių mokyklos Kaune, net pačią mokyklą apardę. Išvežė... plytas. "Saulės" namus ant Žaliojo kalno aprubavoje: viską kas buvo vario ar kokios nors geresnės vertės, nulupo.

"Trūksta Lietuvai rūbų. Visi apiplyšę. Rūbų nėra ir labai brangūs. Už batų mokama po 800 vokiškų markių. Žmonės vaikščioja ar basi, ar dirba patį sau avalinę. Moterų Draugijos Kaune mokinės išmokios puikiai dirbti batų iš popieros.

Trūksta maisto. Žmonės išbadėję. Vietomis labai bloga. Suvalkuose, kur kalbėtoja pirma gyveno, jos namuose keli delei rūpeščio, vargo ir bado išėję iš proto, keli net pasikore. Kalbėtoja Glasgowe minejo kad kartais geriaus yra mirti, neg gyventi. Taip iš desperacijos ir daroma.

"Daug našlaičių. Mariampolėje regėjusi 120 vaikų-našlaičių, kurie nežino, kieno jie yra: jų tėvai išmirė arba šiaip kur be žinios karės laiku dingo. Kalbėtoja Glasgowe ir Bellshill'j ragino lietuvius savo tautiečius gelbėti, renkant rūbus ir pasunėiant, kuomet bus galima, kvietė lietuvius ekonomiškiaus, taupiaus gyventi."

(Išėivių Draugas)

SNIEGAS.

Middletowne, Con. liepos 20 iš ryto prikrito nemažai sniego. Kitoose Conn. miestuose nesnigo tik Middletowne ir apilinkėj.

NEATIDALINO.

Vokietijos Steigiamajame seime socialistų partija buvo inešus sumanytą atidalyti Bažnyčią nuo Valstybės. Inešimas buvo atmestas.

Žinios iš Lietuvos.

IŠ OKUPOUTO VILNIAUS.

Krata. Gegužės 22 d. lenkų kareiviai krėtė Lietuvos Centro Komiteto Didžiąją Vaikų Prieglaudą, Subačiaus g. No. 16, ieškodami ginklų. Išrausė iškasinėję visus prieglaudos rūsius ir nieko tą dieną neradę, išėjo, žadedami rytojaus dieną atsivesti kalinių ir įjems padedant "šėyriau" viską apžūrēt. Bet nežinia dēlei kokios priežasties ir iki šiai dienai nebesusilaukiam "visuotinės" kratos.

Lenkų "pakenčiamumas." Didžioje gatvėje No. 20 valgyklą laiko Lucija Kirslytė; čia pat gyvena Visų Šventųjų klebono Djakovskio brolis, šventenybių kalvis. Kirslytei iškabą padėjus lietuvių kalba, Djakovskis pareikalavo neva viso atšalimo vardu ją nuimti, nes už tai visi pyksta. Nepaklausius, emė uličniko būdu persekioti lietuvaites, lojodamas jas "litewskimi mordami" jų kalbą "psim jezykiem." Pagaliau užkalė joms duris. Ant rą kartą užrūtinu tokią kaladę, kurią tepakelia keli vyrai. Policijos komisaras liepė ją sukapti, o patį Djakovskį bizonu išstovj. Jei klebonas broli mokina nepakenčiamumo, tai gal policistas išmokys — dorybės. Dijokai—"Djakovskiai"— vakarykšti lietuviai, delto igiję kulvartų karščio. Tai suprantama.

Keisčiau, kad atėję paprastai kareiviai privertė Kirslytę užlipdyti lietuviškąjį tekstą, bėpalikdami vieną lenkišką.

Šv. Jurgio pr. taip pat užtepami gatvės pavadinimai lietuviškai. Tai ir yra vadinamasis lenkų demokratingumas — visų kalbų sulyginimas.

Petfą Rimšą buvo vėl suėmę ir per visą dieną ištaikė belangęje. Zandarams buvę gana buvusios tarnaitės Smalstyčios melagingo pasiskundimo, jog Rimša ją kitados mušęs.

Kalbų lygybė. Lietuvių Blai-vybės draugija, darydama gežuinę geg. 25 d., policijai pranešė apie tai — lietuviškai. Komisaras sugrąžino pranešimą atgal, reikalaujamas, kad būtų parašyta lenkiškai. "Blai-vybė atsisakė antrą kartą pranešti.

K A U N A S. Iš darbininkų gyvenimo. Kiemsargių, sargų, jurėjų etc. profesinės sąjungos įkurimas.

Gegužės 29 dieną Darbo Sekcijos rūpesnu Liaudies namuose įvyko kuriamasai minėtiosios sąjungos susirinkimas. Susirinkime Darbo Sekcijos buvo paaikinta organizavimosi reikalingumas ir jo svarba darbo žmonių gyvenimui. Po kalbų ir ginčų įstatai su pataisomis prie patiekto projekto priimta. Įsirašę į sąjungą visi buvę susirinkime tos profesijos žmonės. Išrinkta valdyba, į kurią įėjo A. Murnulaitis — pirmipinkas, K. Dambrauskas — vice-pirmipinkas, J. Remenčius — sekretorius, F. Olšauskas — išdininkas ir D. Vaide-lauskas — narys. Susirinki-

me paaikėjo, kad kiemsargių ir kitų šios rūšies darbininkų padėjimas tiesiog nepakenčiamas. Beveik visi gyvena nežmoniškuose butuose "karvelių pagairėse," kaip viens išsireiškė; kenčia didžiausį neturtą ir badą. Šeimyna nuplyšus-suskurus, net gėda su vaikūčiais į gatvę pasirodyti, o apie mokslą ir nei nekalkbėk, tartum šie žmonės kokios nors nežmonių giminės. Ir ištikrųjų ar galima dabar pragyventi šeimynai ta alga, kurią dauguma gauna: 30 ligi 200, 300 aukšnių į mėnesį. Tiesiog pasityčiojimas iš žmogaus vertybės! Sąjungos susirinkimas nutarė stipriai organizuoties ir pirmiausiai imtie nepakenčiamą vargą ir nuogi bei badą mažinti; reikalauji iš tinkamų įstai-gų jų būvi pagerinti.

AMERIKOS PASALPA MŪSŲ VAIKAMS.

Gegužio 17 d. Kauno prieglaudų vaikams bus ilgai atmintina. Tai buvo jų šventė. Tą dieną jie pirmą syk gavo pavalgyti Amerikos atsiųsto jiems maisto. Po ilgų metų badavimo, vien buiza mitimo, Kauno vaikučiai tą dieną valgė tikrai jiems tinkamą ir jų sveikatai reikalingą maistą. Kiti iš jų ypač jaunesnieji 4-6 metų dar savo trumpame bet vargin-game amželyje pirmą kartą ragavo skanus iš geriausios rūšies kvietinių miltų ragaišio ir kokao.

Tikrai atsidavęs vaikelių šelpimui visiems prieglaudų vaikams žinomas amerikietis karininkas p. Messinger kartu su Miesto Valdybos nariu Radzevičium ir p. Leonavičium lankė tą dieną prieglaudas ir žiūrėjo, kaip tasai maistas gaminamas. Įspudis paliko labai geras. Prie stalo vaikučiai laikėsi kaip kūčiose prie plotkelių ar Velykose. Gražiai susėdę prie stalo godžiai žiūrėjo į padėtą prieš juos gražią geltoną pyrago bandelę ir nekantriai laukė, kas čia bus daugiau... Labai gražaus išpuodžio gauta buvo Lietuvių Komiteto nukentėjusiems del karo šelpti prie D. Vilniaus g. Nr. 34, kur vaikeliai bevalgant įėjusiam amerikiečiui p. Messinger'ui sušuko "Lai gyvuoja Amerika! Ačiū už dovanas. p. Messinger trumpoj prakalboj pasakė, kad Amerika myk vaikus ir padarys, kad jie visko turēt. Palinkėjo kad tas valgis eitų jiems į sveikatą. "Augkit ir stiprinkit!"

Paskian vaikeliai visą dieną buvo išpuodžio pagauti. Parėję namo turėjo ko pasakyti tėvams, kaip gerai juos šiantien amerikiečių dovanomis maitino. Ne viena motina atskubo į komitetą paprašyt, kad dekuoti geraširdžiams amerikiečiams, kad gelbi jų vaikelius iš neišpasakyto skurdo.

P. S. Greitai bus sutvarkyta keli punktai kur to maisto dalins ir prieglaudose netilpusiems biednuolių vaikams. Vaikus registruoja pavargėlių rajoninėse globose.

(Kauno "Laisvė")

Darbininkų reikalais.

STRYTKARIAI PRADĖJO EITI.

Panedėlio rytą Bostono strytkariai pradėjo eiti. Subatoj buvo susitaikinta del teisėjų. Teisėjai nedėlioj nustatė ant kokjų išlygų darbininkai turi grįžti darban. Išlygos tokios: Strytkarių motormonai ir konduktoriai per pirmus tris mėnesius gaus po 50c. val. Per sekančius 9 mėnesius po 55c. val. Po to po 60c. val.

Rapid Transit linijų motormonai ir konduktoriai per pirmus 3 mėn. po 52c. val. Per sekančius 9 mėn. po 57c. val.

Po to po 62c. val. Rapid Transit linijų sargai per pirmus tris mėn. po 50c. val.

Per sekančius devynis mėn. po 51c. val. Po to po 55c. val.

Rapid Transit linijų brakemanai per pirmus tris mėn. po 47c. val.

Per sekančius 9 mėn. 50c. Po to po 53c. val.

KIEK BUVO STREIKŲ.

Per pereitus tris metus Suv. Valstijose streikų buvo 11.092. 1916 m. buvo 3678 streikų ir 108 lockoutų. 1917 m. buvo 4-233 streikų ir 126 lockoutų. 1918 m. buvo 3181 streikas ir 104 lockoutų.

NAIKYS DRAMBLIUS.

Pietinės Afrikos Cape provincijos Taryba nutarė išnaikinti dramblius. Jie daug blėdies pridaro ūkininkams. Su-

sidarinėja šaulių būriai ir naikys blėdingus žvėris. Tų dramblių mėsa labai mėgsta negrai. Truks apie šešis mėnesius išnaikinti dramblius.

KO REIKALAUJA.

Jureivai, kurie dabar streikuoja, reikalavo, kad darbininkus priimant pirmiausia žiūrētų, kad imti Amerikos piliečius, o paskui atsižvelgti į tai ar jie priguli prie unijos. Toliau reikalavo, kad būtų 8 val. darbo diena ir algos pakeltos ant 20 nuoš. Kompanijos žadėjo atsižvelgti į pilietybę, bet atsisakė atsižvelgti į tai ar kandidatas yra unijistas. Jureiviai sako, kad kompanijos samdą nemokančius angliškai, o kiti tokių bendradarbininkų nenori. Todel kilo streikas ir tavorai negali būt išgabunami.

VISOJ VALSTIJOJ SUSTOJO STRYTKARIAI.

Visi Rhode Island valstijos strytkariai sustojo. Sustreikavo darbininkai. Streikuoja apie 3.000 darbininkų. Darbininkai reikalavo 75c. valandoj. Kompanijos pasiūlė 53c. Darbininkai nusileido iki 55c. Bet kai dagirdo, jog Bostone laimėta 60c. valandoj, tai ir Rhode Islando strytkarių darbininkai gali pamainyti reikalavimus ir daugiau algos panoreti, negu buvo bepriimta.

Francijoj buvo beketinama šaukti generalį streiką liepos 21 d. Bet streikas tapo atšauktas.

Zinomas per 25 metus ir Valdžios prižiurimas
Henry J. Schnitzer State Bank
Pavelijant Suvienytų Valstijų Valdžiai kaip pirma
taip ir dabar
SIUNČIA PINIGUS Į LIETUVĄ
ir gvarantuoja
Norinčius gauti prekes pinigų ir kitų žinių
meldžiame kreiptis pas:
Henry J. Schnitzer State Bank
141 Washington Street, New York, N. Y.

Čina iš So. Boston'o utarninkais, ketvergais ir subatomis. Leidiama Am. Lietuvių Rymo-Katalikų šv. Juozapo Darbininkų Sąjunga.

"DARBININKAS"

(The Worker)

The Lithuanian tri-weekly paper. Published every Tuesday, Thursday, and Saturday by St. Joseph's Lithuanian R.-C. Association of Labor.

SUBSCRIPTION RATES:

Yearly \$3.00
Boston and suburbs 4.00
6 months 1.50
Foreign countries yearly 4.25

TRYS LENKŲ NEPRIETELIAI.

Tarpe jų ir lietuviai.

Paspainiojo mums knygelka vardu "Wrogowie Odradzajacej sie Polski," spauda "Narodu Polskiego," Chicago, Ill. Tarpe trijų Lenkijos wrogų esame ir mes lietuviai. Sulyg tos knygelkos didžiausias Lenkijos priešais esą žydai, paskui ukrainiečiai ir galop lietuviai. Bet lietuviai esą "neprotiniausias, nedėkingiausias, nors mažiausia pavojingas" neprieteliai. Bet ant lietuvių daugiau piktnaudžiavimų, negu ant kitų dviejų. Prieš žydus yra 14 puslapių, prieš ukrainiečius 27 pusl., o prieš lietuvius net 36 pusl.

Kiekvienas lietuvis išgirdęs, kad lenkai rokoja lietuvius neprieteliais, labai nustebęs. Kaip-gi? Juk mes nenorime nei sprindžio jų žemės, nenorime jų teisų sumazinti. Aiški, kad mes lenkų rokojami neprieteliais delto, kad nenorime jiems pasiduoti, kad purtomės nuo vsokios vienybės su jais.

Antorius, kaip ir kiekvienas paliokas nei vieno vyriško, rimto argumentu nepastatė. Tik stato šiaudinius milžinus, o paskui kaipo didvyriškas karžygis juos sukerta. Taip-gi paprastu lenkams būdu žemina ir terlioja lietuvių tautą. Knygelka pilna šovinizmo plus swinizmo.

Pridurti galima, kad knygelkoj yra Amerikos lenkų vysk. Rhode paveikslas. Antorius pasirašo Polonus.

KĄ AMERIKOS LIETUVIAI TURI ATLIKTI.

Liberalų dienraštis "Lietuva" liepos 14 dienos laidoje nurodžius, kad alijantų įsakymas per Foch lenkams Lietuvoje apsimalsinti, pasakė, kad "mūsų darbas neša vaisius. Jei tai tai dar daugiau turime dirbti, dar daugiau turime pasišvesti."

Toliau nurodoma ką Amerikos lietuviai turi atlikti. Ši taip rašo tasai liberalų dienraštis:

"Mūsų visas darbas, visa kova yra rėmimo ir užlaikyme Lietuvos delegacijos Paryžiuje." Girdi "amerikiečių lietuvių" yra netoli milijonas (gal milijono) ir mes turime kuom nors prisidėti prie to švento darbo."

Ar čia pasityčiojimas iš Lietuvos daugiopų reikalų ir Amerikos lietuvių pareigų ar rimtas liberalo išvedžiojimas. Ar girdėjote? Visas darbas ir kova tai užlaikyti Paryžiuje delegaciją... Amerikos lietuviai turi kuom nors prisidėti prie to švento darbo, tai yra užlaikymo delegacijos Paryžiuje!

KLESŲ KOVA.

Klesų kovos priežastis ir tikslas.

Kiekviena kova, kiekviena karė, turi priežastis, kurios ją išsukė, pagimdė, prie jos privedė, taip-pat turi ir tikslą kuri su tos kovos pagelba norima atsiekti, taip o ne kitaip yra ir su klesų kova.

Klesų kovą išauskusios prie-

žastys, yra tai kapitalistų godumas, kurs juos spiria darbininkus išnaudoti, kapitalistų puikybė ir savymeilė. Iš tų trijų šaltinių kyla visos skriaudos ir išnaudojimai, kuriuos darbininkai priversti yra kentėti.

Pavieniai darbininkai neką tegalėtų tokiems kapitalistams pasipriešinti, nes jie persilpnė, todelei iš darbininkų susipratimo ir iškilo kaip tam tikros klesos, tam tikrus bendrus reikalus, prieš tam tikrus bendrus priešus ginti susidariusi pajėga, kuri susideda vien tik iš darbo žmonių, kurią mes ir vadiname darbininkų klesa arba proletarijatu.

Kaip iš kapitalistų pusės klesą susidedančią vien iš kapitalistų ir jų pakalikų, kapitalistų klesą prie klesų kovos spiria godumas, puikybė ir savymeilė, taip iš darbininkų kelsos pusės prie klesų kovos darbininkų klesą stumia skurdas, išnaudojimas ir skriauda, kurią darbininkams kapitalistai daro.

Jei tų priežasčių pasaulyje nebūtų, nebūtų nei klesų kovos, o kol tos priežastys pasaulyje gyvuos, tolei ir klesų kova bus, nes be jos nebus galima apsieiti ir jos išvengti nebus kaip.

Jei mes žinome, kad koks dalykas yra ir jo išvengti nėra galima, tai mūsų priedermė yra iš to dalyko tinkamai pasinaudoti, kad jis būtų mums ne blėdingu, bet naudingu, taip mes turime pasinaudoti ir klesų kova. Bet norint iš kokio dalyko tinkamai pasinaudoti ir visudidžiausią naudą ištraukti, reikia su to dalyko ar dalyko visais privalumais ir ypatybėmis gerai susipažinti, mokėti jais naudotis ir žinoti: kur, kuomet ir kaip juos galima ir reikia pavartoti. Be tokių žinių veikiant ne kartą vietoje naudos galime susilaukti kaip tik visai priešingų pasekmių.

Čia mes jau ir susiduriame su techniskąja klesų kovos puse ir su įvairių priemonių vartojimu, bet apie tai bus toliau, o dabar paveikėkime koks yra klesų kovos siekis ir tikslas, kaip jis yra darbininkų sanprotavimu nustatomas ir įsivaizdinamas.

Klesų kovos tikslu yra pagerinti darbininkų būvį ir pralinti iš pasaulio visoki išnaudojimą ir visokeriopą skriaudą.

Klesų kovos tikslas, kaippo toksi, yra prakilnus ir doras, galima sakyti ideališkausias dalykas pasaulyje, kurs turi neabejotiną ekonominį pagrindą ir tvirtą moralį pamatą, taip supranta tą dalyką krikščionys demokratai, taip jis ir ištiesų yra.

F. V.

TAIP PAS PONUS, O KAI PA SMUS.

Man pakliuvo į rankas Bostono lenkų dienraštis "Kurjer Codzienny" No. 218, kur radau viena labai indomų dalyką.

Rašo taip: "Turime daug laišku iš įvairių tėvynės dalių, kurie daug ką nušviečia, o iš vieno laiško rašyto Lomžoje privedame štai kur kokia ištrauka:

"Žinome, kad pas jus Amerikoje darbuojatės del tėvynės ir del tėvynės skurdos pašalinimo, mes tą labai gerai žinome, bet tuščias jūsų darbas, nes mes iš jo nieko negauname; taip-pat žinome, kad maisto prisūnčiote, ir drabužių prisūnčiote, bet kur jie dingsta, tai mes nežinome. Žinokite vaikeliai, kad tų visų komitetų valdybose sėdi turtingi ponai, mokyti žmonės ir duoda tikrai tokiems, kaip jie pats, o biedniems žmonėms, tai net nei už pinigus su visai neparduoda. Dvarai gauna, turtingi miestelėnai ir valdininkai gauna ir maisto ir drapanų ir avalinių, o biedni žmonės iš bado miršta. Dievas žino, kaip reikės pergventi

ziemą, nes dabar vasarą ant laukų niekas negauna..."

Tasai laikraštis už tokių dalykų stovį kaltina vadus ir politikierius, kurie vien savo reikalais rūpinasi, o ne tėvynės alkanų brolių sušelpimui, ir už jų keteros gana rimtai ir karštai griebia. Tai tiek apie lenkus, bet pažiūrėkime, kaip yra pas mus, pas lietuvius.

Turime kelis fondus Lietuvos šelpimui, kurie renka auksas Lietuvos gelbėjimui ir jas į Lietuvą siunčia ir sunaudoja politikos reikalams.

Tas labai puiku ir pagirtina. Laikas nuo laiko matėme laikraščiuose skelbimus, kad vienas ar kitas fondas tiek ir tiek pinigų pasiuntė sušelpimui Lietuvos.

Aš tikiu, kad tos atskaitos ir pranešimai yra tikri ir teisingi, bet... Bet kodėl-gi iš Lietuvos ateinančiuoselaiskuose nieko nėra rašoma apie tos pašalpos gavimą. Ar jos kas gavo? po kiek gavo?

Jau kad tie pinigai į Lietuvą pasiūsti — tai į Australiją ar į Afriką nenuėjo, jie turėjo nueiti į Lietuvą ir kas nors juos tenai priėmė, bet kaip juos sunaudojo, kodėl apie tai tylima, kodėl nepaskelbiama. Juk tas būtų visiems aukavusiems labai žingeidu žinoti.

Ar-gi ir Lietuvos lietuviai sektų lenkų ponų pavyzdį ir šelptų tiktai ponus ir turtinigus, o vargo žmones tedvėsi? Atvažiuoja iš Lietuvos atstovai. Mes turime prisirengti ir tuojaus jų paklausti, kaip tas dalykas stovi. Juk mūsų aukos ne iš balos buvo semtos, juk tai buvo vaisius mūsų taupumo ir kruvino prakaito ir pilsėtų rankų darbas, sutauptytas darbas. Jeigu kas juos nukniaukė ar netinkamai sunaudojo — tas turi būt patrauktas atsakomybėn, ir turi būt nubaustas.

Kaip kas pradeda aiškėti. Lietuvos laikraščiuose pranešė, kad Lietuvoje spekuliuojama Amerikos prisūstuoju maistu ir imama už svoro pyrago po 5 auksinus. Taip rašo Kauno "Laisvė" Num. 39 laidos geg. 11 d. Ta ir kitos žinios tame dalyke buvo perspauzdintos "Darbininke".

Tai vis ne juokai, apie tai reikia rimtai pagalvoti. Paskutiniiais laikais buvo paskelbta kad Lietuvos Dienos pinigai pasiūsti į Lietuvą, arba geriaus sakant, kad už tuos pinigus supirkta maisto ir pasiūsta į Lietuvą — ar-gi tai tuomi maistu varoma tokia spekuliacija?

Taip-pat neseniai buvo paskelbta, kad Amerika paskyrė \$1.000.000 Lietuvos sušelpimui. Tai gal tas išnaudojama spekuliantų?

Kad spekuliantų išnaudojama, tai faktas, delto kad apie tai viešai skelbia Lietuvos krikščionių-demokratų laikraštis. Bet kas spekuliuoja ir kokiu kapitalu supirkti tie spekuliacijos dalykai kol kas dar mums neaiški. Gal su laiku paaiškės. O paaiškėjus, mes metylėsime, bet reikalausime kaltininkams teisingos bausmės. Tokia spekuliacija, toks išnaudojimas yra bausis pasityčiojimas iš geradėjų tės ir kenkia visam aukų rinkimo darbui, ir tie dalykai turi būti kogreičiausia išaiškinti kas yra negera turi būti tuojaus atitaisyta. To reikalauoti turi tiesą kiekvienas lietuvis. O tie, kurie apie tuos dalykus turi žinias ir informacijas, turi moralę priedermę apie tai visuomenei pranešti, kad nuo to neaiškumo tėvynės reikalai nekentėtų.

Aš neintarinėju nei Lietuvos veikėjū nei fondū, nei kito ko, bet dalykas yra opus ir jį reikia kelti eikštėn. Kaip dalykai paaiškės visiems nuo širdies nukris, kaip koks akmuo, kurs dabar slogina tuos, kurie skaitėme žinias iš Kauniškės "Laisvės" apie spekuliaciją Amerikos pyragais.

F. V.

Kas girdėti lietuvių kolonijose.

LYNN, MASS.

Koncertas.

Lynniečiai trumpu laiku susilauks tokių puikų koncertų, kokio dar jie gal neturėjo. So. Bostono šv. Petro bažnytinis choras yra pasiryžęs pataisyti ir padidinti vargonus, kam reikia arti \$3.000. Kad tą sumą gavus, tai reikia rengti daug koncertų. Todelei ir yra rengiamas Lynne koncertas, kad išaugintų tą vargonų fondą iki reikiamos sumos. Visi choristai dirba del to ir yra pasirengę važiuoti savo lėšomis, taip kad kodaugiausia įplauktų į vargonų fondą. Choras susideda iš virš 70 dainininkų ir visi dalyvaus Lynne, Mass. koncerte.

Kūmutė.

CHESTER, PA.

12 d. liepos buvo surengtos prakalbos italų pobažnytinėj svetainėj. Kalbėjo Aleksandras M. Račkus. Publikos buvo virš 200. Visi gana ramiai laikėsi ir buvo užganėdinti. Gerbiamas kalbėtojas gana didelį išpūdį padarė. Ant galo kaip užklauskas norite duoti kokių klausimų. Spėta, kad čia šoks bolševikai. Bet bolševikai visai nebyliais pasiliko. Pora iš jų traukė per duris tylomis, nors už durų kaip meškos niurnėjo, bet viduj nedrįso savo nešvarių burnų atverti. Taip-gi buvo renkamos aukos del neturtingų moksleivių. Aukavo "šie asmenys po \$1.00: J. Šefeltaitis, J. Sprindis, A. Pauliukonis, J. Knežis, J. Kalnaitis, P. Adamonis, P. Simanais, P. Monkaitis, J. M. Mikoliunas. Su smulkiais aukomis buvo surinkta \$19.97. Taip-gi daug knygučių parduota.

Ten buvęs.

CLEVELAND, OHIO.

Ponas Kupstas neseniai savo žinutėje "Darbininke" rašė, būk "Vanagas," kuris vien melus pasauliui teikia turės sprusti iš Clevelando. Jo žodžiai išsipildė. "Vanagas" jau ne Clevelande, bet nuskrido į Akron, Ohio. Lai jis ten renka sau cicilikų melus ir rašo, Clevelande jo niekas nepagaudauja.

Čia yra spaustuvė ir katalikai mano padaryti vieną iš didžiausių spaustuvų. Spaustuvės šėrai bus po \$10.00. Vietinis klebonas kun. U. Vilku-taitis uoliai darbuojasi spaus-tuvės reikalais ir tikimės, kad jo darbas bus naudingas. Kiekvienas lietuvis turėtų pirkti nors vieną šėrą, nes spaus-tuvė mums yra naudinga.

Kupsto Brolis.

DETROIT, MICH.

Atvažiuavus kun. F. Kemėšui pas mus, visi nesutikimai tarpe lietuvių pasibaigė ir sto-jė vienybės pradėjo darbuotis tėvynės labui. Ir štai per trumpą laiką daug liko nuveik-ta.

L. Vyčiai savo išvažiavime surinko aukų Lietuvai \$21.00. Neseniai čia susitvėrė Radono-jio Kryžiaus Dr-ja ir jau turi apie šešiasdešimtis narių. Valdyba išrinkta sekančiais: pirm. kun. F. Kemėšis, vice-pirm. A. Sacikas, rašt. p-lė D. Gustai-čiūtė, išd. J. Balčiūnas. Taip-gi susitvėrė L. Karininkų Bū-relis ir turi apie 20 narių. Vietinis T. Fondo skryius nutarė nusitraukti paveikslus, kurie bus parduodami po 25c. Tokį paveikslą kiekvienas turėtų pasipirkti, nes tai bus amžina atmintis. Kada sugrįšė Lietu-vo, pažiūrėjęs į tą paveikslą, atsiminsi kaip dirbai del savo tėvynės, rinkai auksas. Dabar pirkdami tą paveikslą ir-gi padėsite savo tėvynei.

Paveikslus galima nusipirkti T. Fondo skyr. mėnesiniuose susirinkimuose.

Lietuvis.

HUDSON, MASS.

Susirinkimas.

Liepos 9 d. A. L. R. K. M. Sąjungos 45 kp. laikė pusmetinį susirinkimą. Narių atsilankė skaitlingas būrelis. Ap-svarsčius bėgančius reikalus buvo renkamos delegatės ir penktąjį moterų seimą, kuris bus rugpj. 18 d. Worcester, Mass. Sekančios yra delegatės — J. Sidlevičienė ir V. Tamošiniėnė. Delegatės apsi-ėmė važiuoti į seimą savo lėšomis. Bravo delegatės!

Ona Kazakevičiūtė.

CHICAGO, ILL.

Atsivėrė šaltinis.

Lietuvos Vyčių 13-ta kuopa steigė visuomeniškus kursus. Šie kursai bene bus svarbiausi iš visų kitų buvusių kursų ne vien Chicagoj, bet ir visose Amerikos lietuvių kolonijose, nes juos veda visiems gerai žinomas gerb. kun. prof. P. Ba-žys.

Pamokos yra duodamos iš tikybos gynimo. Viso bus 25-kios pamokos. Tie, kurie nuo pat pradžios lankė girdėjo septynes pamokas. Būtent: "Kas yra tiesa ir kaip galima ją pažinti," "Skirtumas tarp buities ir nebuties," "Buitis negalėjo atsirasti iš nebuties," "Yra viena Amžinoji buitis," "Išmintis yra buitis," "Gamtą sutvarkė Išmintis, kuri ne yra gamtoje," "Gyvybė atėjo ant žemės iš svetur," "Pasaulyje nebuvo ir nėra tautos be religijos," "Priemonės surasti tikrąją religiją iš daugelio klaidingų."

Per šitas septynias pamokas gerb. mūsų profesorius prirodė kuoaiškiausia, kad yra viena Išmintis, kuri valdo visą pasaulį ir kad krikščioniškas mokslas teisingai prirodo, jog pasaulį pradėjo dvasia, o ne materija, kaip kad nekurie bando prirodyti.

Kas lankys visas 25-kias pamokas ir atidžiai jas seks, tas supras kieno pusėj yra tiesa. Nors skaitant kursų programą atrodo, kad šie klausimai persunkūs mūsų liaudžiai, bet gerb. profesorius taip pritaikintoj kalboj aiškina, kad kiekvienas mokinias ir nemo-kintas supranta aiškiai.

Linksma yra pažymėti tą, kad šia proga naudojasi didelis skaitlius mūsų viengenių. Kursus lanko visa L. V. 13-ta kuopa, daug pašaliečių jauni-mo, geras būrelis moksleivių, taip-gi ir suaugusių ypatų.

Taip, kad ant kiekvienos pamokos (kas pirmadienis ir penktadienio vakaras) prisirenka beveik pilna (250-300 ypatų) šv. Kryžiaus parapijos svetainė.

Pažvelgė į šiuos kursus, mes matome, kaip mūsų liaudis, y-pač jaunimas trokšta apšvie-tos, kad vasaros kaitrose ne-sigaili spēkų ir praleidžia po dvi ir daugiau valandų svetainėj. Trokšta mūsų visuome-nė gauti mokslo tyro ir svei-ko.

Kursai su šiomis 25 pamoko-mis nepasibaigs, bet tęsis toliau. Pasibaigus šioms pamokoms, bus duodamos kitos. Bus kiti profesoriai, pamokas duos iš gamtos, sociologi-jos ir tt. Žodžiu sakant, chi-cagiečiams atsivėrė šaltinis, iš kur teka tyras dvasiai maistas.

Kursistas.

ATHOL, MASS.

A. † A.

Liepos 11 d. š. m. persiskyrė su šiuo pasauliu Petras Kaz-lauskas. Sirgo per septynes savaites kraujo pludimu. Bu-vo vienas iš žymiausių lietuvių mūsų kolonijoj. Per kelis me-tus buvo special poliemonu. Prigulėjo prie "Aušros Var-tų" ir "Šv. Pranciškaus"

dr-ju. Pastarosios buvo pirminkas. Jis per trumpą sa-vo amžių atsižymėjo puikiais krikščioniškais darbais, rem-damas katalikiškas draugijas ir laikraščius. Buvo "Darbi-ninko" skaitytojas nuo pat jo pradžios.

Paėjo iš Suvalgų g., Seinų pav., Leipūnų par., Gerdašių kaimo. Amerikoj įsigyveno apie 20 m. Mirė turėdamas 39 m. Dideliame nuliūdime pa-liko moterį Marijoną ir tris dukteris, vyriausia 6 m. Veli-onis likos palaidotas su didė-lėmis iškilmėmis ir bažnytinė-mis apeigomis. Dalyvaus dvi draugijos.

BINGHAMTON, N. Y.

Cicilikas tarp kiauilių.

Vienas cicilikas buvo pradė-jęs lankyti vieną lietuvaite. Tą mergina būdama dora nenorė-jo, kad cicilikas naktimis pas-ją landytų. Ji paprašė pado-rių vaikinių tą ciciliką prašalin-ti nuo jos stubos. Tas buvo liepos 6 d. Labai juokingai prašalino. Reksmano maišą du vaikiniai paėmė ir užmovė ant galvos. Surišę jam ran-kas, su maišu išvedė jį iš stu-bos. Nabagėlis cicilikutis ne-atitiko namon pareiti. Nu-klampojo pas kaimyną, kuris laikė 3 kiaules. Tos kiaulės buvo aptvertos dratais. Naba-gas cicilikas pargriuvo per tvo-rą pas kiaules. Tos kiaulės pradėjo žvięgti. Gaspadorius išgirdęs žvięgimą, bėgo žiūrė-ti. Žiūri, kad koks žmogus užsimovęs maišą ant galvos grūvinėja po kiauilių tvartą. Gaspadorius nusigandęs pradėjo rėkti: "Bomas, bomas, kiaules vagia." Sukėlė visą šeimyną. Atbėgo ir pagavo tą bomą. Jie bandė nuimti maišą nuo galvos ir pasižiūrė-ti kas ten yra. Nutraukė mai-šą nuo galvos ir žiūri, kad jiems žinomas cicilikas. Na, o kiauilių savininkas ir-gi cicili-kas.

— Jurgi, kodėl nesakei, kad tu buvai. Aš būčiau maišą at-rišęs nuo galvos ir niekas ne-būtų žinojęs, kad toki nelaimė atsitiko draugui — tarė susi-krimęs kiauilių savininkas.

Ant to riksmo daug žmonių buvo subėgę ir visi žino, kas atsitiko.

Viską matęs.

CAMBRIDGE, MASS.

Liepos 8 d. atsibuvo L. D. S. 8-os kp. susirinkimas. Iš nuta-rimų svarbiausias buvo su-rėngti puikią vakarienę ant L. D. S. Naujosios Anglijos Aps-kričio savaziavimo, kuris į-vyks Cambridge ir užkviesti su prakalbomis p. Al. Račkų.

Liepos 14 d. buvo šv. Stepo-no Jaunuomenės dr-jos susirin-kimas. Neminėsiu čia apie dr-jos reikalus, tik tiek reikia pažymėti, kad Jaunuomenės dr-ja, kuria vadovauja "tau-tininkai" buvo prisūstius lai-šką su pakvietimu, kad šv. Stepono dr-ja prisidėtų prie jų užmanto sutverti "Dr-ju cen-tro." Kadangi čia jau nuo se-nai gyvuoja "dr-ju centras," tai ir šis pakvietimas likosi be svarstymo.

Vietos "tautininkai"-laisva-maniai matydami kaip katali-kai darbuojasi del Lietuvos, net iš kailio neriasi. Ir jie jau ne tik visokiais šmeižtais ir prasivarzavimais bando prie-š katalikus kovoti, bet kai kada drįsta net viešai užspulsti ant veiklesniųjų katalikų ir jiems primintinėti, kam girdi jūs esate katalikais, kam tikite į Dievą ir tt.

Kat.-tant.

NORWOOD, MASS.

Nauja, prakilni šeimyna.

Liepos 13 d. š. m. apsiavedė Jonas Kavaliauskas su Ona Medvedžiute, jauna vyte iš to pat miestelio. Šliūbas buvo šv. Jurgio bažnyčioje. Mote-rystės sakramentą suteikė vie-tinis klebonas kun. J. Švag-dis. Po mišų kun. J. Švag-ždis pasakė tam pritaikintą pa-mokslą del jaunavedžių.

Jis yra L. V. 27 kp. ir šv. Ce-cilijos choro nariu, daug dar-buojasi del visuomenės; ji, nors čia gimus ir augus, yra voli, darbšti, Lietuvą mylin-ti vyte, taip-gi atsižymėjusi chore, kaipo alto.

Kaipo tokių ir vestuvės bu-vo pavyzdingos: suprašyta ke-leta artimų giminių, vietinis kleb. kun. J. Švagždis ir šv. Cecilijos choras, prie kurio priguli visi vyčiai, kurie suėję linksminosi. Bet štai prieina p-lė Ona Janušaičiūtė ir inteik-čia jaunavedžiams dovaną nuo choro, už ką jauna porėlė išta-rė širdingą ačiū. Po inteiki-mo dovanos choras padainavo Vyčių himną ir daug kitų dai-nių.

Ilgiausių jiems metų! Apolionija Stašaičiūtė.

APOLONIJA STAŠAIČIUTĖ, gambiausia deklamatorė Norwoode, Mass. Gerai prasilavi-nusi lietuvių rašyboje ir pra-deda rodyti literatūriškas išga-les.

DIEVO TVARKA.

Garbė tau, Dieve, Proto Sutvėrėjau, Pasaulio tvarkos Pirmas [kūrėjau! Savo gerybė Ir gausioj malonėj Paskyrei ribas Kiekvieno kelionei. Visa prigimtis Tavo valią pildo, Šala ir sniega, Lija, saulutė šildo, Žolės, medeliai Ir laukų javeliai Žaliuoja, žydžia, Liepiant Tavo valiai. Žvėrys ir paukščiai Tvarkos prisilaiko, Niekad neėda, Jie neger be saiko. Vienas tik žmogus, Dievo augstą vardą, Gaven augstą vardą, Jojo tvarką ardo. Blaivusis protas, Tai gerai numano, Kokią panieką Savo Dieviui daro. Jojo sutvertą Protą pats gaisindams, Alum ir vynu Save svaigindams. Marija, Motin, Žmonių Užtarėja! Vesk prie blaivybės Kiekvieną gėrėją, Kad savo amžiaus Klaidas apgailėtų, Jezų ir Tavę Nuoširdžiai mylėtų. Apolionija Stašaičiūtė.

SUMUSĖ BOLŠEVIKUS.

Liepos 10 iš Paryžiaus pranešama, kad lenkai sumušė bolševikus netoli Pinsko, ir paėmė gelžkelių centrą Lunin-netz. Daug apšarvotų trau-kinių paėmė lenkai.

PAŠAUKĖ KAIZERĖI TEISMAN.

Liepos 19 iš Holandijos pranešama, kad teismas oficia-liai pašaukė kaizerį pribūti teisman spalį 14, 1919 v. val. ryte Bruselin, Belgijos sosti-nėn.

Vietinės žinios.

ISVAŽIAVO.

Liepos 20 d. š. m. išvažiavo pas savo brolių į Amsterdamą, N. Y. p. Juozas Mockevičius, buvęs "Darbininko", pressmonas. Jis dirbo "Darbininke" nuo rugpj. 7 d. 1916 ir buvo vienas iš geriausių darbininkų. "Darbininko" skaitytojai skaitė jo laišką iš Lietuvos, kur jis buvo kviečiamas kogneciausiu grįžti ir užimti ūkininko vietą. Juozas permatęs svarbias priežastis, tuojaus pradėjo rengtis ir kaip tik bus galima, išvažiavęs į Lietuvą.

Atsisveikindamas su "Darbininko" štabu atskaitė \$12.00 ir sako: "Dirbdamas per tris metus pamylėjau "Darbininką" ir atsisukti be nieko negalėjau. Matydamas laikraščio augimą suprantu, kad su dabartiniu presu greitai laiku nebus galima išleisti laikraštį tris sykius į savaitę ir reikės naujo presos; tai-gi tuos \$12.00 skiriu naujo presos fondan."

Linkime p. Juozui Mockevičiui kogneciausiu išgauti leidimą grįžti į tėvykę ir laimingai perplaukti Okeaną.

PUIKIOS PRAKALBOS.

SLRKA. 21 kp. buvo prisirengus prie pikniko liepos 20 d. Bet dėl strytkarių streiko neįvyko. Vietoj pikniko pobūžnytinė svetainė buvo programos, kurio vedėju buvo J. Glineckis. Pirmiausia kalbėjo P. Gudas. Be kito ko prirodė, kaip lengva didelius darbus nuveikti, kuomet prie to darbo daug žmonių prisideda. Skambino ant pjano panelės V. Beleckiūtė, C. Žulomintė. Jos gavo daug aploдимentų. Kalbėjo p. Valantiejus aiškindamas susivienijimo gerovę ir reikalingumą prie jo prigulėt. Kalbėjo gana rimtai, jo kalba visiems patiko.

Dar užbaigiant kalbėjo p. A. F. Knežis apie vietinius kolonijos reikalus.

Laikė prakalbų prisirašė keletas naujų narių. Po prakalbų dar buvo patraukta po keletą stiklų rudiario ir toniko, nes šaltakosės jau nebuvo, visa išėjo laike prakalbų. Tuomet vakaras ir užbaigta 11 val. Girdėjau, kad vasarinės mokyklos reikalams laike prakalbų merginos surinkusios apie \$40.

Ten buvęs.

P I K N I K A S .

Kas tik gyvas į L. D. S. N. A. A. pikniką Lawrence, Mass.

Tas iškilmingas ir puikus piknikas atsibūs rugpj. 10 d. Šv. Petro bažnytinio choro komisija, išvažiavimą jau sutvarkė, paėmė geriausius trokus su uždanga nuo lietaus. Kaina vos tik \$1.25. Todėl visi važiuokit su bažnytinio choro, nes čia visi būsit užganėdinti, tą mes išanksto tvirtinam. Išvažiuosim 9:30 po šv. mišnių nuo Fifth st. Užsirašyti bus galima iki liepos 31 d. pas p. D. Antanavičių ir p-lę Z. Gurkliūtę.

Komisija.

SUSIRINKIMAS.

Mėnesinis susirinkimas L. Vyčių 17 kp. bus pamedelio vakare 7:30 val. pobažnytinė svetainė. Meldžiame visus narius paskirtam laike susirinkti, idant galėtume visus svarbiausius dalykus atlikti. Bus renkamas naujas fin. rašt. Delegatai į seimą. Taip-gi kurie dar neužsirašė dalyvauti ant pikniko rugpj. 3 d. Mattapan parke, galėsite užsirašyti.

Z. Gurkliūtė, Pirm.

Praeitą naktį apvogė Povilo Petrausko bolinę. Matyt buvo nemažai vogikų, nes viskas viduje išmėtyta ir pavogta daiktų už apie \$50.00. Iki šiol vogikai dar nesugauti.

ISVAŽIAVO.

Liepos 17 d. ponai Kyburiai ir jų dukterė Elena, Marijos Vaikelių dr-jos pirm. išvažiavo ant vakacijų į Bilerica, Mass. Sugrįš rugpj. 17 d.

Rep.

VISI Į L. D. S. PIKNIKA.

Liepos 16 d. buvo šv. Petro parapijos choro susirinkimas. Iš svarbesnių nutarimų seka šie:

1. Nutarta dalyvauti L. D. S. piknike, kuris įvyks rugpj. 10 d. Lawrence, Mass. Nutarta važiuoti trokais. Tame dalyke tapo išrinkta komisija iš dviejų: D. Antanavičia ir p-lę Gurkliūtę.
2. Nutarta surengti chorų privatišką išvažiavimą, kaip yra daroma kas metai. Į komisiją įėjo p. J. Varaitis ir p-lę M. Žukauskaitė.
3. Nutarta surengti koncertą Lynn, Mass. del pataisyto vargonu. Dar prisirašė du nauji nariai P. Bakutis ir J. Tarutis.

Nrys.

PABĖGO SU PINIGAIS.

Mums praneša, kad liepos 21 d. pabėgo Petras Gumoliauskas su Jurgio Štreimikio pinigais. Jie abu gyvena po No. 361 Fourth St. Petras Gumoliauskas atvažiavo iš Seranton, Pa. į So. Bostoną apie pradžią kovo mėnesio š. m.

D. L. K. KEISTUČIO DR-JOS VALDYBOS ADRESAI. BOSTON, MASS.

PIRMINKAS — Jonas Adomavičius, 122 Bowen St., So. Boston, Mass.
VICE-PIRM. — Vincas Zalieckas, 81 Mercer St., So. Boston, Mass.
PROT. RAŠT. — Antanas Motiejunas, 104 Market St., Brighton, Mass.
FIN. RAŠT. — Juozas Kavaliauskas, 209 East Cottage St., Dorchester, Mass.

KASIERIUS — Andriejus Zalieckas, 244 D Street, So. Boston, Mass.
MARSALKA — Justinas Tuleikis, 130 Bowen St., So. Boston, Mass.
D. L. K. Keistučio Draugija Boston, Mass. laiko mėnesinius susirinkimus kas pirmą nedėdienį kiekvieno mėnesio 3 val. po pietų po No. 193 Hanover St., Boston, Mass.

ŠVENTO JONO EVANGELISTO PAŠALPINĖS DRAUGIJOS VALDYBA. SO. BOSTON, MASS.

PIRM. — Motiejus Zioba, 530 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
VICE-PIRM. — Pov. Mikalauskas, 248 4th St., So. Boston, Mass.
I PROT. RAŠT. — Jul. Savickas, 262 Fourth St., Room 7.
II PROT. RAŠT. — G. Gedminas, 126 O St., So. Boston, Mass.
FIN. RAŠT. — Mar. Brikaitė, 47 Vale St., So. Boston, Mass.

KAS. — Andr. Naudžiūnas, 16 Winfield St., S. Boston
MARSALKA — Step. Navickas, 181 D Str., So. Boston, Mass.

Draugija laiko susirinkimus kas trečią nedėdienį kiekvieno mėnesio 3:30 val. po pietų Bažnytinėje Salėje, So. Boston, Mass. Sekantis susirinkimas bus 20 d. Liepos 3:30 val. po pietų.

LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBA MOTINOS ŠVENČ. SOUTH BOSTON, MASS. VALDYBOS ADRESAI.

PIRM. — T. Ašmenskienė, 359 — 4th St.
VICE-PIRM. — A. Čyžuviene, 377A Broadway,
FIN. RAŠT. — O. Kaščiūtė, 259 Athens Street.
PROT. RAŠT. — M. Markuniūtė, 12 Lark Str.
KASOS GLOBĖJOS — M. Kilmoniūtė, 249 River Str., Mattapan, Mass.
J. Pečiukoniūtė, 190 Kneeland Str., Boston, Mass.
MARSALKA — Ona Mizgirtienė, 135 C Str.

Paieškojimai ir Reikalavimai.

Ar norite greit parduoti, pirkti, surasti? Jeigu taip, tai siųskite tuojaus į "Darbininką" pridėdami ir dolerinę Garsintis "Darbininke" apsimoka.

Už vieną sykj. .... 50c.
" tris sykius \$1.00

Paieškau brolio Juozo Sutkaus Lekečių kaimo, Suvalkų gub. Mano antrašas: Antanas Kasparavičius, Oldebruk Comp. IV, Vencihord Legerplatz Holand.

PARSIDUODA AUTOMOBILIUS Maxwell 7 sėdynių. Noriu greit parduoti. Išlygos prieinamos. Atsišaukite: Mr. F. Zaronkis, 172 Windsor st., Cambridge, Mass.

PARSIDUODA VAISTINĖ (Drug-store). Parsiduos už \$12.000. Įmokėti \$2800. Geroje lietuvių apgyventoje vietoje. Apleidžiu miestą. Atsišaukite tuojaus.

M. W. Madden, 376 Millbury st., Worcester, Mass. (12-25)

ANT PARDAVIMO

Dviejų šeimynų namas su krautuve ir gyvenimo kambariu apačioje, didelis daržas. Geras įėjimas už mažą kainą. 646-648 E. 4th St., So. Boston.

TIKIETAS Į NEW YORK IS BOSTON \$4.40

ANT COLONIAL LINE Lithuanian Sales Corp. 244 Broadway, So. Boston.

Pranešimas

Šiuomi pranešame, kad L. S. Bendrovės ofisas tapo perkeltas į naują vietą.

7602 ABERDEEN AVE., N. E., CLEVELAND, OHIO.

Lietuviai Pas Lietuvius

Jei norite puikių ir pigių namų L. S. B. jums pabudavos. JAU DIRBA.

L. S. B. nupirko 45 latus žemės Akron, Ohio ir stato namus. Siandiena L. S. B. moka savo šerinkams 4 nuosimti. Užsakykite šėrus už \$50.00 ar už daugiau. Rašykite tuojaus klausdami informacijų.

Lietuvių Statymo Bendrovė,

7602 ABERDEEN AVE. N. E. CLEVELAND, OHIO.

Worcesterio lietuviai Tėmykite!

Ar Tamsta nusipirkai savo namus kurių Jūs ir Jūsų šeimyna jau nuo seniai pigiai. Jeigu ne; tai kodėl? Ar manai, kad toliau tai bus pigiau. Jeigu taip manai, tai klysti brolau. Kaip viskas eina augstyn, taip ir nuosavybė eina ir dar eis augstyn. Kaip tamsta galiesi, kad nepirkai pora metų atgal, taip galiesi toliaus, jeigu nepirksi dabar. Pinigai gulėdami bankoje mažai pelno atneša. Gi indėti išmintingai ant geros proptertės atnešų didelį pelną ir yra saugiausias investimas. Tai-gi, nelauk ilgiau, bet pirk dabar. Kreipkis prie Vilkauskos. Vilkauskas turi daugybę namų ir farmų ant pardavimo. Vilkauskas inšūrina nuo mirties, ligos, ugnies ir visokių nelaimių. Vilkauskas gyvena ant 63 Seymour St. Vilkauskos ofiso antrašas angliškai skamba taip:

WILLIAM WOLKOWSKI

REAL ESTATE & INSURANCE BROKER
Worcester Five Cents Savings Bank Bldg. Room 6
314 MAIN STREET, WORCESTER, MASS.

Telephone Park 3890.

Gyvenimo vieta 63 SEYMOUR STREET.

AŠ, ADOMAS A. KARALIAUSKAS, SEKANČIAI RAŠAU.

Aš labai sirgau per 3 metus, nuslabėjęs pilvelis buvo. Dispepsija, neviršimas pilvelio, nuslabėjęs kraujo, inkstų, nervų ir abelnas spēkj nustojomas viso kuno, ir buvau nustojęs vilties, kad begyvensiu. Visur ieškojau sau pagelbos, nesigalėjau visoje Amerikoje ir už rubežių, bet niekur negavau savo sveikatai pagelbos. Bet kada pareikalavau Salutaras vaistų, Bitterio Kraujo valytojo, Nervatona, Inkstų ir Reumatizmo gyduolės, tai po suvartojimui minėtos gyduolės pradėjo mano pilvas atsigaun, stiprėti, gerai dirbti. Kraujas išsivalė, diegliai nebebadė po krutine. Vidurių režimas išnyko po užmušimut visų ligų. Bėgiu 3 mėnesių išgerdavau kas savaitę po butelį Salutaras, Biteria, ir po 3 mėn. savo paveikslė pamačiau tokį skirtumą kaip tarp dienos ir nakties. Dabar jaučiuos smagiai ir esu linksmas ir 1000 sykių daugiau Salutaras mylisty geradėjai ir linkiu visiems savodraugams ir pažįstams su tokiais atsitikimais patariu nuodėrdžiai kreiptis prie Salutaras: 1707 S. Halsted St. Tel. Canalution, J. Baltrėnas, Prof. SALUTARAS, Chemical Instiit 6417. Chicago, Ill.

REIKALINGAS TUOJAUS PRESMONAS

prie Cy-linder mašinos. Atsišaukite mokantis arba norintis mokytis to darbo.

"DARB." ADM., 242 W. Broadway, So. Boston.

Paieškau pusbrolio Jeronimo Paulaičio Kauno gub., Raseinių pav., Jurbarko parap., Greičių kaimo. Pirmiau gyven Providence, R. I., o dabar nežinau kur. Jis pats ar kas kitas malonės man pranešti šiuo adresu, nes turiu svarbų reikalą.

Ona Paulaičiukė, 877 Cambridge St., Cambridge, Mass.

REIKALINGAS ZECERIS mokantis rankinį spaustuvės darbą, anglų kalbą ir gramatiką ir taip-gi lietuvišką. Atsišaukite į LIETUVIŲ DARBININKŲ SAJUNGOS BIURAS, 7602 Aberdeen Av. N. E. Cleveland, Ohio.

Paieškau Antano Adomavičiaus Kauno gub. ir pav., Skirsnemunės par., Kaniūkų kaimo. Pirmiau gyven Philadelphia, Pa., o dabar nežinau kur. Jis pats ar kas kitas malonės man pranešti šiuo adresu, nes turiu svarbų reikalą.

Jonas Tautilas, 797 Bank St., Box 12, Waterbury, Conn.

Paieškau Puseserės Viktorijos Sokytės paeina iš Kauno gub., Raseinių pav., Girkalnių par. 7 metai kaip Amerikoje. Pirmiau gyven Worcester, Mass. ant farmų. Tai gal kas žinot, malonėkit man pranešt, būsiu dėkinga, arba gal pati atsišauktų, nes turiu svarbų reikalą.

Stasė Sokytė-Žukauskienė, Box 23, Benbush, W. Va.

Ben-Hur

ISTORISKA APYSAKA IŠ JEZAUS KRISTAUS LAIKU. BEN-HUR begalo brangus veikalas, turi 472 puslapiu ir apie šimtą įvairių paveikslėlių. Toji istoriška apysaka yra išversta visose kalbose ir begalo visų branginama. Mes lietuviai ir-gi privalome branginti ir savo namuose turėti.

KAS JOJE YRA?

Jeje rasi aprašymą atsitikimų iš senovės laikų prieš V. Jėzau užgimimą. Toliaus rasi apie užgimimą, gyvenimą ir t. t.

KAS BUVO BEN-HUR?

Skaitydamas sužinosi kas buvo Ben-Hur ir kiti tuo laiku garsingie vyrai. Kaip Ben-Hur vedė į nukryžiuojimo vietą Baltazara, Esterą ir du Galiliečių.

Mes kiekvienam "DARBININKO" skaitytojui pasiūlome tą knygą įsigyti, nes kainuoja tik \$1.25 ir užtikrinam, kad būsite užganėdinti ir dar savo draugams patarsite nusipirkti.

Pasiskubinkite su užsakymu, nes tokios knygos greit parduoda ir gali jų netekti. Pinigus siųskite "money order"iu" arba registruotame laiške šiuo adresu:

"DARBININKAS,"

242 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

SEIMYNIŠKOS GYDUOLĖS APSAUGOJIMUI SAVO SVEIKATOS TUREKITE PAS SAVO GATAVAI

Jatul's Capsulax Vidurių Gyduolės Kaina 50 centų.

Jūsų sveikata yra brangiausių turtu, tad gi dabokite ją nesigailint išleisti keletą centų nusiperkant pokelį gyduolių.

Aš išdirbu taip vadinamas Jatul's Capsulax, kurios yra pasekmingiausiomis gyduolėmis Prašalinimui Vidurių Karščio ir Gydymui Skilvio Silpnumo. Patartina jas naudoti nuo Dispepsijos, Vidurių Nevirškinimo arba Užkietėjimo. Vienas pokelis išsuoja tik 50 centų.

JATUL'S CAPUDACHE CAPSULES.

Gyduolės nuo Galvos Skaudėjimo, Persalimo, Gripo ir Influenz. Kaina 50 centų.

Nei vienos gyduolės taip pasekmingai negydo, kaip kad šios. Jos gydo šias ligas: Galvos Skaudėjimą, Persalimą, Gripą ir Influenzą. Neuzmirškite jų vardo ir minėkite, kad šias labai pasekmingas gyduoles tik aš išdirbu, tad ir reikalaui geriausiai stačiai nuo manęs. Pinigus siunčiant išpirkite "Money Order" ir siųskite su laišku šiuo adresu, kurs čia telpa:

P. A. JATUL, Aptiekorius, (Išdirbėjas)

P. O. BOX 2128, BOSTON, MASS.

LIETUVIAI -- PRADŽIUGKITE

PINIGUS IR LAISKUS LIETUVON JAU SIUNČIAMĖ.

Pinigus siunčiame į Kauną, Vilnių, Suvalkus, Mariampolę, Vilkaviškį, Ukmergę, Panevėžį, Telsius, Raseinius, Šiaulius ir Grodną.

TODEL

DABARTIES DEKITE SAVO KAPITALUS SAVON BANKON; PIRKITE ŠĖRUS, DEKITE DEPOZITUS!

TEVYNĖ REIKALAUŠ IŠ MUSŲ TUOJ PAGELBOS! AR MES PRISIRENGĖ?

"Money orderius" arba pinigus siųskite mums su paaiškinimais kam ir kokiam tikslui siunčiate.

CENTRALIS BENDRAS LIETUVIŲ BANKAS (ANGLISKAI JOSEPH KOWAL CO.)

32-34 CROSS STR., BOSTON, MASS.

Sergantieji vyrai ir moterys!

Jeigu jums nepasisekė išsigydyti nuo savo ligos, ir jūs jau beveik nustojote viltį kada nors išsigydyti, ateiškite ant examino dykai; leiskite man pažiūrėti ar aš jūsų negalėsiu pagelbėti. Aš esu praktikavęs medicinoje ir gydyme per suvir 25 meus gydymas Moteris ir Vyru nuo Kronišku, Nervų ir visokių ligų, jums mano praktikavimas gali pagelbėti, nes aš pats ypatiskai išexaminavoju jus kiekvieną sykj atneate pas mane. Aš jums suteiksiu geriausių šios gadynės gydymą ar elektrikos ar medicinos pagal savo spēkj. Jeigu pagal mano nuomonės pasirodytų kad aš jūsų negaliu pagelbėti, tai aš jūsų pinigų nenoriu. Jeigu sergi, esi slabnas arba nuvargęs, atėik su manim pasikalbėti šiandiena dykai.

VYRAI IR MOTERYS

Kurie sergate kroniškomis, nervų, kraujo, skūros arba kokia kita liga, arba jei jūsų pilvas nevirškina, skilvis nedirba, ar jei turi reumatizmą, skausmus nugaroje arba kulose, negalite valgyti, galvos skaudėjimą, vidurių sukietėjimą, galvos sukimą, šalčiaus galvoje, nosėje arba gerklėje pasitark su manim.

NEGALINK DAUGIAU LAIKO.

Mano ofisai yra įtaisyti su vėliausios mados elektrikos ir medicinos įtaisymais, kurie pagelbsti kur kiti būdai nieko negelbsti. Šimtai operacijų yra išvengiama vyrams ir moterims vartojan į laiką vėliausius mokslo išrastas gydymo būdus. Mano kainos už gydymą yra labai prieinamos ir nė kiek daugiau kiek Tamsta gali ir norėsi man mokėti už naują kurią aš Tamstai suteiksiu. Atsimink, Patarimai ir peržiūrėjimas yra dykai. Atidėliojimai, neapsižiūrėjimai ir netikės gydymas yra pavojingi. Ateik tuojau pas mane jei tu reikalauji pagelbos gerai prityrusio ir pilnai prisirengusio gydytojaus.

DR. MORONEY

673 Washington St., arti Boylston St., pirmos durys nuo Gaety Teatro. BOSTON, MASS.

Ofiso valandos 9 ryto iki 8 vakare

Nedėdieniais ir šventėmis 10 ryte iki 2 po pietų.

TEL. BACK BAY 4200

DR. F. MATULAITIS

Ofiso adzmos: Nuo 2 iki 8 po piet. Nuo 7 iki 8 vakare
1-8 P. M. 6-8 P. M. Gydo viecklas ligas Praktikira Akinius.

419 Boylston St., Boston, Mass.

Dr. Paul J. Jakmauh

(Jakimavičius)

Prisimimo valandos: Nuo 7 iki 8 vakare
509 W. ROADWAY Cor. ST SO. BOSTON. Tel 692 S. B.

Kad but gražiau.

Vartok tą mostį, ji padarys veidą TYRŲ, SKKAISTŲ ir BALTŲ. Prašalina šlakus ir spuogus nuo veido. Padaro minkštą ir baltą odą. Kaina dėžutės 75c. ir \$1.00. Pinigus galima siųst popierinį dolerį arba stampomls.

Distributor Wilbert Co., P. O. Box 772, Waterbury, Ct.

Lietuvis Dantistas

DR. M. V. CASPER

(Dr. M. V. Kasparavičius)

425 BROADWAY,

South Boston, Mass.

Tel. So. Boston 27.

Ofiso valandos: 10—12:30 ryte

1:30—6 ir 6:30—9 P. M.

Siųskite auksines, popierines ir sidabrinės bombas L. D. S. Paskolos Fondan.

Tel. Jamaica 1831—W. Cambridge 1235—J.

RUSAS DAKTARAS

DR. N. A. GLEBOW.

Specialistas paslaptingų Vgu. Enlas medicinos moksia Berlinu.

884 Main St., Cambridge, Mass.

OFISO VALANDOS: Nuo 1 iki 2

ir nuo 7:30 iki 8:30 val. vakarais, nedėliomis nuo 1 iki 2 val. po pietų.

KITAS OFISAS: 428 Centre Street, Jamaica Plain, Mass.

PIRMOS KLESOS

DANTISTAS

Dantis ištraukiami ir pripildomi visai be skausmo, su geriausiais prietaisais, su naujų išra imų.

Visą darbą garantuojame.

DR. W. T. REILLY

469 Broadway, So. Boston, Mass.

PRIE DORCHESTER ST.

Valandos nuo 9 val. ryta iki 8 val. vakare.

Nedėlioms nuo 10 val. ryta iki 4 val. vakare

Tel. So. Boston 270

DR. JOHN MacDONNELL, M. D.

Galima susikalbėti ir Lietuviskai

Ofiso valandos: Ryt is iki 9 val.

Po pietų 1 iki 3 vakarais 6 iki 9

536 Broadway, So. Boston.

Dr. J.H. Staknevičius

234 Lafayette St., Kamp.

Ofiso valandos: Jefferson st.

9-11 RYTE NEWARK, N. J.

2-4 PO PIETU Telefonas 9268

6-8 VAKARE Market

Bell Phone Dickinson 3995 M.